

SIAPREM

PODPORA K INTEGRACIJI INTERSEKCIONALNEGA PRISTOPA V
ANTIDISKRIMINACIJSKE PROGRAME ZA ROME, STAREJŠE IN MIGRANTE

Program Progress

Pregled statističnih podatkov

0. Splošno

Mere aktivnosti prebivalstva, Slovenija, 2010

	Skupaj	Moški	Ženske
	%		
Stopnja brezposelnosti	7,3	7,4	7,1
Stopnja aktivnosti	59,2	65,3	53,3
Stopnja delovne aktivnosti	54,9	60,4	49,5

Vir: Statistični urad RS, 2011.

Stopnja zaposlenosti žensk je bila v letu 2010 49,5%, stopnja zaposlenosti moških pa 60,4%. Podatki o stopnji brezposelnosti za leto 2010 pokažejo, da je bil delež brezposelnih moških višji (7,4%) v primerjavi z brezposelnostjo žensk (7,1%), kar gre najverjetneje pripisati propadu velikih gradbenih podjetij, kjer prevladuje moška delovna sila.

Stopnja brezposelnosti je bila v letu 2010 7,3% in v primerjavi s podatki za 2009, ko je bila brezposelnost 5,9% in leta 2008 z 4,4% brezposelnostjo, se ta povečuje. Če k temu dodamo še podatke za prvi četrtletji 2011, se pokaže, da se brezposlenost občutno povečuje že tretje zaporedno leto. V prvem in drugem četrtletju 2011 je bila stopnja brezposelnosti 12,3%, pri čemer je stopnja brezposelnosti moških 12,0% in je nižja v primerjavi z brezposelnostjo žensk, ki je 12,7% (Statistični urad RS, http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3809).

Stopnja registrirane brezposelnosti, Slovenija, februar 2011

	I 11	II 11
	%	
Skupaj	12,3	12,3
Moški	12,0	12,0
Ženske	12,7	12,7

Vir: Statistični urad RS, 2011.

Ženske, stare 15 let ali več, po številu živorojenih otrok in narodni pripadnosti, 2002

	Skupaj	Ni rodila	1	2	3	4	5	6	7	8+	Povp. št. otrok na žensko
Skupaj	859.583	227.386	167.601	320.031	95.696	28.721	10.753	4.562	2.209	2.624	1,55
Slovenke	734.061	188.404	143.384	274.790	84.280	25.396	9.550	4.008	1.953	2.296	1,57
Italijanke	1.092	246	280	420	105	27	10	z	z	-	1,48
Madžarke	3.112	554	795	1.287	304	90	33	25	9	15	1,66
Rominje	1.022	231	146	209	139	120	55	53	24	45	2,59
Albanke	1.385	373	172	374	249	118	60	19	13	7	1,96
Bošnjakinje	7.397	2.080	1.131	2.848	931	233	99	33	22	20	1,57
Črnogorke	980	279	193	350	117	29	z	-	z	4	1,47
Hrvatice	15.834	3.148	3.207	7.133	1.671	391	131	63	33	57	1,63
Makedonke	1.356	342	266	597	123	13	9	3	z	z	1,45
Muslimanke	3.784	1.054	602	1.375	502	155	45	22	6	23	1,61
Nemke	264	62	67	91	27	12	z	z	-	-	1,53
Srbkinje	15.229	4.381	2.758	6.752	1.069	181	46	16	12	14	1,36
Druge narodno opredeljene	1.799	515	509	572	125	48	19	5	3	3	1,33
Jugoslovanke	175	42	38	71	15	3	z	-	3	z	1,58
Bosanke	3.232	804	641	1.216	370	116	37	22	8	18	1,6
Regionalno opredeljene	599	80	114	290	83	20	8	z	z	z	1,82
Narodno neopredeljene	5.118	1.935	1.032	1.694	354	62	21	15	5	-	1,16

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Po podatkih iz Popisa 2002 so ženske v Sloveniji rodile v povprečju 1,55 otroka. Povprečno število otrok na žensko, ki se je opredelila kot Slovenka, je 1,57 otroka. Najmanj otrok so rodile ženske, ki se niso narodno opredelile, in sicer 1,16 otroka, medtem ko so ženske, ki so se opredelile kot Rominje rodile v povprečju 2,59 otroka. Podatki za slednjo skupino žensk nujno ne odsevajo realne situacije, saj se podatki o številu Romov in Rominj, ki so se ob Popisu 2002 opredelili kot Romi bistveno razlikujejo v primerjavi z drugimi ocenami o številu Romov in Rominj v Sloveniji (Urh 2009, Hrženjak in dr. 2008).

Ob tem velja opozoriti tudi na posamezne kategorije kot so Muslimanske, kar je opredeljeno kot nacionalna pripadnost. Poleg tega, kategorija Druge narodno opredeljene ne zajema informacije, katere nacionalne pripadnosti so zajete v omenjeno kategorijo.

1. Romi in Rominje

Prebivalstvo po narodni pripadnosti, Romi, Slovenija, popisi (strukturni deleži)

	1953	1961	1971	1981	1991	2002
Romi	0,12	0,01	0,06	0,08	0,12	0,17

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Po podatkih iz Popisov prebivalstva od l. 1953 do l. 2002 je razvidno, da se število oseb, ki so se opredelile za Rome povečuje. Leta 1961 se je za Rome opredelilo najmanj oseb, in sicer 0,01% prebivalcev Slovenije, medtem ko se je l. 2002 za Rome opredelilo največ, tj. 0,17% oseb, ki živijo v Sloveniji.

Točnega podatka o številu Romov v Sloveniji ni. Po popisu prebivalstva l. 2002 se je za Rome opredelilo 3.246 oseb, in sicer se je za Rominje opredelilo 1.601 žensk, za Rome pa 1.645 moških. Ob tem se, kot navaja Urh (2009, 61), ob popisu prebivalstva 2002 v Grosuplju nihče ni opredelil za Roma, čeprav jih v občini živi več kot 100.

Popisni list iz leta 2002 ni izpostavil romske pripadnosti kot dane možnosti. Izpostavljene so bile le tri možne opredelitve: Slovenec/Slovenka, Italijan/Italijanka ali Madžar/Madžarka), medtem ko so se pripadniki in pripadnice vseh ostalih etničnosti imeli možnost opredeliti v kategoriji »Drugo«.

Medtem ko Zveza Romov Slovenije navaja podatek, da naj bi v Sloveniji živel med 7.000 in 10.000 Romov (Horvat Muc 2005 v Urh 2009).

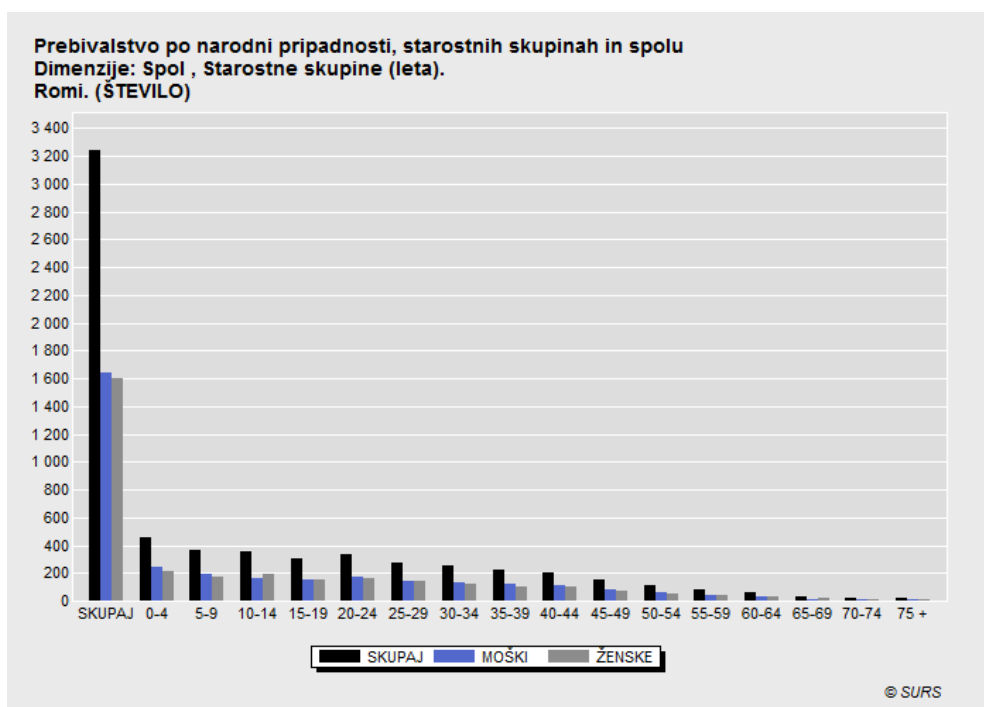
Podobno številko potrjuje tudi Š. Urh (2009), ki navaja podatke Centrov za socialno delo v letu 2008. Po teh podatkih naj bi v Sloveniji živel 10.743 Romov in Rominj, pri čemer podatka za Ljubljano ni navedenega. Hrzenjak in dr. (2008) navajajo, da je ob Popisu 2002 v Ljubljani l. 2002 živel 218 Romov in Rominj.

Število Romov v Sloveniji po podatkih Centrov za socialno delo za l. 2008 (Urh 2009, 85) ter Popisa 2002 glede števila Romov v Ljubljani (v Hrzenjak in dr., 2008, 30)

Občina	Št. Romov
Brežice	61
Črnomelj	707
Grosuplje	210
Kočevje	505
Krško	350
Lendava	449
Ljubljana*	218*

Občina	Št. Romov
Maribor	3.000
Metlika	285
Murska Sobota	3.500
Novo mesto	1.250
Ribnica	126
Trebnje	300
Skupaj	10.961

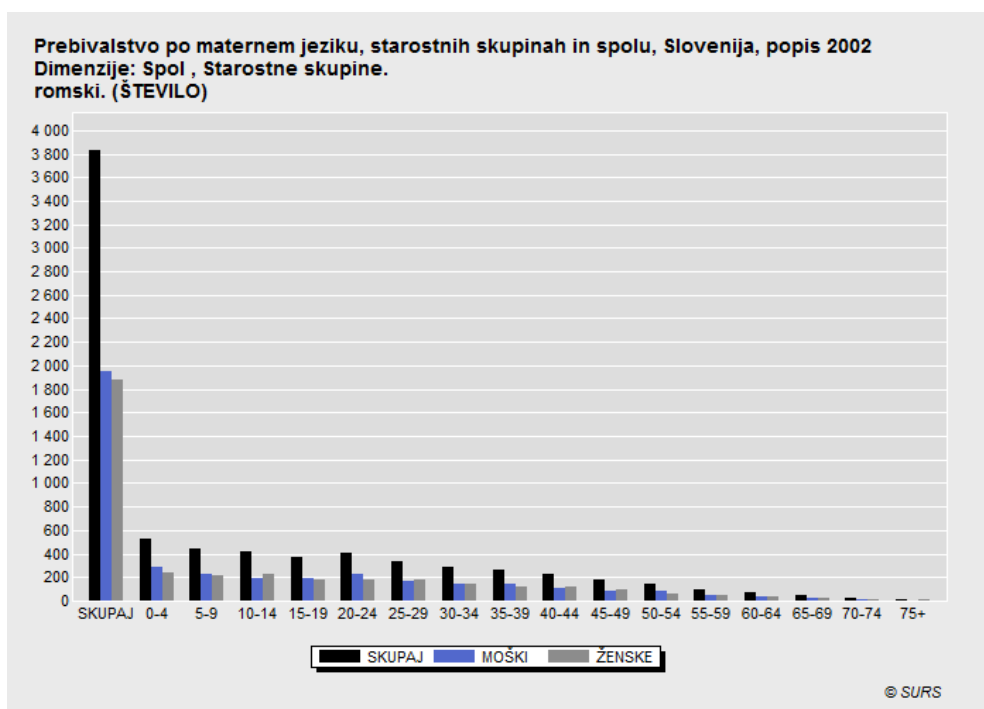
*Podatek za Ljubljano je iz Popisa prebivalstva 2002.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Graf, ki prikazuje prebivalstvo po narodni opredeljenosti Rom, starostnih skupinah in spolu, pokaže na upadanje števila opredeljenih Romov in Rominj v starostnih skupinah od 25 let dalje, izrazit upad je zaznati v starostnih skupinah od 45 let dalje.

Romščino je kot materni jezik l. 2002 navedlo 3.834 oseb, in sicer 1.950 moških in 1.884 žensk (Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002).

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Rominje, stare 15 let ali več, po številu živorojenih otrok

	Skupaj	Ni rodila	1	2	3	4	5	6	7	8+	Povp. št. otrok na žensko
Rominje	1.022	231	146	209	139	120	55	53	24	45	2,59

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Povprečno število otrok na žensko, opredeljeno kot Rominjo, je bilo ob Popisu 2002, 2,59 otroka. Ob tem velja izpostaviti, da je bilo ob Popisu 2002 231 Rominj, ki niso rodile, pri čemer je največ Rominj rodilo po 2 otroka, sledijo Rominje, ki so rodile po 3 otroke, in sicer 139, ter 120 Rominj, ki so rodile po 4 otroke. Medtem ko sledi upad pri povprečnem številu 5, 6, 7 in 8 ter več otrok. Npr. po 8 in več otrok je rodilo 45 Rominj.

Prebivalci, ki so se po narodni pripadnosti opredelili za Rome, po aktivnosti in spolu

	skupaj	moški	ženske
Skupaj	3.246	1.645	1.601
Zaposleni in samozaposleni	242	161	81
Otrok, učenec, študent	1.348	690	658
Brezposelni	1.372	681	691
Gospodinja	78	-	78
Upokojenci, nezmožni za delo, prestajajo kazen, drugo	206	113	93

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Iz tabele lahko razberemo, da je več kot tretjina opredeljenih Romov in Rominj otrok in šolajočih se mladih (bodisi OŠ, SŠ bodisi fakulteta). Slaba polovica je brezposelnih, medtem ko je 242 zaposlenih in samozaposlenih, 78 gospodinj ter 206 delovno neaktivnih Romov in Rominj. Pričujoča statistika govori dvoje: romska populacija je mlada populacija ter večina Romov in Rominj je brezposelnih. O kontekstu, življenjskih pogojih v katerih živijo nekateri Romi in Rominje, o pogojih, možnostih in strukturnih neenakostih, ki jih izkusijo številni Romi in Rominje, statistika ne govori.

Prebivalci, stari 15 let ali več, ki so se po narodni pripadnosti opredelili za Rome, po izobrazbi

	Skupaj	moški	ženske
Skupaj	2.075	1.053	1.022
Brez izobrazbe	383	119	264
1-3 razrede osnovne šole	292	136	156
4-6 razredov osnovne šole	677	377	300
Osnovna izobrazba	487	255	232
Srednja izobrazba	225	160	65
Višja in visoka izobrazba	11	6	5

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Razlika pri stopnji izobrazbe je med moško in žensko populacijo, saj je več moških kot žensk končalo posamezno stopnjo šolanja. Izrazita razlika je pri srednji izobrazbi, pri čemer ima srednje šolsko izobrazbo 160 Romov in 65 Rominj. Omenjena razlika med Romi in Rominjami praktično izgine pri višji ali visoki izobrazbi (6 Romov ter 5 Rominj).

2. Migranti in migrantke

Prebivalstvo po skupinah in spolu, Slovenija

	1.10.2009	1.1.2010	1.4.2010	1.7.2010	1.10.2010
Prebivalstvo					
Skupaj	2.045.901	2.046.976	2.048.488	2.049.261	2.048.951
Moški	1.013.871	1.014.107	1.014.739	1.014.716	1.013.976
Ženske	1.032.030	1.032.869	1.033.749	1.034.545	1.034.975
Državljeni Republike Slovenije, prebivalci Slovenije					
Skupaj	1.964.062	1.964.660	1.965.079	1.966.028	1.966.995
Moški	953.491	953.951	954.221	954.870	955.413
Ženske	1.010.571	1.010.709	1.010.858	1.011.158	1.011.582
Tujci, prebivalci Slovenije					
Skupaj	81.839	82.316	83.409	83.233	81.956
Moški	60.380	60.156	60.518	59.846	58.563
Ženske	21.459	22.160	22.891	23.387	23.393

Vira: Statistični urad RS, Ministrstvo za notranje zadeve - Centralni register prebivalstva.

Po podatkih Statističnega urada RS je na začetku četrtega četrletja 2010 v Sloveniji živelo 4,0 % tujih državljanov in državljanek glede na skupno število vseh prebivalcev in prebivalk Slovenije.

Število tujih državljanov se je zmanjšalo, medtem ko se je število tujih državljanek nekoliko povečalo. Kot navaja Statistični urad RS, so tuje državljanke na začetku četrtega četrletja 2010 predstavljale 28,5 % med skupaj vsemi tujimi državljani; njihov delež se je v enem četrletju povečal za 0,4 odstotne točke (Statistični urad 2011, http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?ID=3705).

Iz zgornje tabele lahko razberemo, da se je število prebivalstva konec leta 2010 nekoliko povečalo v primerjavi s koncem 2009, kar je posledica povečanja števila migrantov in migrantk v tem obdobju. Ob tem je potrebno tudi izpostaviti razliko med spoloma, saj je število migrantov skoraj dvakrat večje od števila migrantk.

Priseljeni glede na državo državljanstva in spol, 1.1.2010

Država	Skupaj	Moški	Ženske
Skupaj	82.316	60.156	22.160
Evropa	79.909	58.964	20.945
Albanija	59	36	23
Avstrija	380	213	167
Belorusija	62	18	44
Bolgarija	770	565	205
Bosna in Hercegovina	39.026	31.590	7.436
Češka	141	46	95
Črna gora	554	318	236
Francija	184	106	78
Hrvaška	7.775	5.214	2.561
Italija	736	464	272
Kosovo	7.928	6.077	1.851
Madžarska	156	73	83
Makedonija	9.087	6.047	3.040
Moldavija	254	108	146
Nemčija	742	377	365
Nizozemska	113	76	37
Poljska	180	71	109
Romunija	195	65	130
Ruska federacija	530	150	380
Slovaška	530	150	380
Srbija	8.782	6.440	2.342
Švica	80	43	37
Ukrajina	1.135	306	829
Združeno kraljestvo	352	221	131
Druge države	332	185	147
Afrika	150	113	37
Azija	1428	723	705
Južna Amerika	150	58	92
Severna in Srednja Amerika	464	183	281
Avstralija in Oceanija	75	48	27
Neznana država državljanstva	140	67	73

Vir: Statistični letopis 2010.

Največ migrantov in migrantk prihaja iz evropskih držav, največ iz bivših republik nekdanje Jugoslavije (predvsem iz Bosne in Hercegovine, sledijo Hrvaška, Kosovo, Makedonija, Srbija), Ukrajine, Italije, Nemčije in Bolgarije. Medtem, ko so države izven Evrope kategorizirane po kontinentih, npr Afrika, Azija, Južna Amerika, Severna in Srednja Amerika ter Avstralija in Oceanija. Glede na kontinente največje število migrantov in migrantk – poleg Evrope - prihaja iz Azije (723 migrantov in 705 migrantk) ter Severne in Srednje Amerike (183 migrantov in 281 migrantk).

Izdana delovna dovoljenja glede na spol, 2010

Izdana delovna dovoljenja za zaposlitev tujcev po spolu, 2010 ¹					
	Osebnostno delovno dovoljenje	Dovoljenje za zaposlitev	Dovoljenje za delo	Brez delovnega dovoljenja	Skupaj
Spol					
ženski	1.955	1.842	847	389	5.033
moški	12.754	16.794	4.012	2.095	35.655

Vir: Ministrstvo za notranje zadeve.

Na podlagi podatkov o izdanih delovnih dovoljenjih l. 2010 in številu priseljenih (zgornja tabela) lahko razberemo, da je število migrantov in migrantk z izdanimi delovnimi dovoljenji za polovico nižje od števila priseljenih v državo l. 2010. Razlika med spoloma je tako kot pri številu priseljenih izrazita tudi pri izdanih delovnih dovoljenjih, saj je bilo izdanih petkrat več dovoljenj moškim kot ženskam.

Izdana delovna dovoljenja glede na spol in izobrazbo, 2010

	Neznana	I. stopnja	II. stopnja	III. stopnja	IV. stopnja	V. stopnja	VI. stopnja	VII. stopnja	VIII. stopnja	Bolonjski programi	Skupaj
moški	30	12.857	6.185	119	12.953	2.694	237	531	34	15	35.655
ženski	13	3.142	110	82	600	505	125	419	17	20	5.033
Skupaj	43	15.999	6.295	201	13.553	3.199	362	950	51	35	40.688

Vir: Zavod RS za zaposlovanje, 2011.

¹**Vrste delovnih dovoljenj: osebno delovno dovoljenje, dovoljenje za zaposlitev in dovoljenje za delo.** Na strani Ministrstva za notranje zadeve so pojasnjene vrste delovnih dovoljenj:

Delovno dovoljenje se praviloma izdaja na vlogo delodajalca kot dovoljenje za zaposlitev oziroma dovoljenje za delo in omogoča tujcu le delo oz. zaposlitev pri točno določenem delodajalcu – vlagatelju. V posebej določenih zakonskih primerih pa lahko zaprosi za delovno dovoljenje tudi tujec sam in pridobi osebno delovno dovoljenje.

- *Osebnostno delovno dovoljenje* je obnovljiva ali stalna oblika delovnega dovoljenja, ki v času veljavnosti tujcu omogoča prosti dostop do trga dela (razen ce je osebno delovno dovoljenje izdano za samozaposlitev). Osebno delovno dovoljenje se izda neodvisno od stanja in razmer na trgu dela. Tujec z osebnim delovnim dovoljenjem z veljavnostjo treh let ali za nedoločen čas ter tujec z osebnim delovnim dovoljenjem, izdanim osebi z zacasno zaščito oziroma prosilcu za mednarodno zaščito, se lahko vpiše v evidence brezposelnih oseb.
- *Dovoljenje za zaposlitev* je oblika delovnega dovoljenja, vezana na stalne zaposlitvene potrebe delodajalcev na podlagi sistemiziranih delovnih mest. S tem dovoljenjem se sme tujec zaposliti le pri delodajalcu, ki je zaprosil za izdajo dovoljenja. Dovoljenje za zaposlitev se izda za čas, ki ga delodajalec opredeli v vlogi, ki pa ne more biti daljši od enega leta.
- *Dovoljenje za delo* je oblika delovnega dovoljenja z vnaprej določeno časovno omejitvijo, na podlagi katerega se tujec lahko zacasno zaposli ali dela v Republiki Sloveniji v skladu z namenom, za katerega je bilo dovoljenje izdano. Dovoljenje za delo se izda v okviru kvote, določene za posamezni namen, brez dodatnega preverjanja stanja in razmer na trgu dela. Za delo tujca šteje opravljjanje storitev, ki se izvajajo s tujci, in druge oblike dela tujcev, ki temeljijo na pogodbah o delu oziroma drugih civilnopравnih pogodbah, ki se časovno omejeno izvajajo na ozemlju RS.

(Ministrstvo za notranje zadeve, http://www.mnz.gov.si/si/mnz_zavod/tujci_v_sloveniji/statistika/).

Glede na stopnjo izobrazbe ima največ migrantov in migrantk nedokončano osnovno šolo. Pri migrantih sledijo tisti z dokončano srednjo šolo ter dokončano osnovno šolo, ki jim sledijo tisti s V. stopnjo ter VII stopnjo izobrazbe. Pri migrantkah jih je več kot polovica z nedokončano osnovno šolo, sledijo migrantke s IV., V. in VI. stopnjo izobrazbe.

Izdana delovna dovoljenja glede na spol in sektor dela, 2010

	moški	ženski	Skupaj
Neznana dejavnost	10.567	1.784	12.351
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	866	357	1.223
Rudarstvo	95	/	95
Predelovalne dejavnosti	3.159	190	3.349
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	10	0	10
Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja	54	7	61
Gradbeništvo	12.401	222	12.623
Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.214	220	1.434
Promet in skladiščenje	3.164	33	3.197
Gostinstvo	1.157	857	2.014
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	215	74	289
Finančne in zavarovalniške dejavnosti	16	7	23
Poslovanje z nepremičninami	125	23	148
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	764	283	1.047
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1.108	436	1.544
Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	7	/	7
Izobraževanje	100	59	159
Zdravstvo in socialno varstvo	70	144	214
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	509	189	698
Druge dejavnosti	52	145	197
Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo	/		/
Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles		/	/
Skupaj	35.655	5.033	40.688

Vir: Zavod RS za zaposlovanje, 2011.

Podatki v tabeli o sektorski zaposlenosti po spolu kažejo, da je največ migrantov zaposlenih v gradbeništvu. V kategoriji Neznana dejavnost je poleg gradbeništvu zaposlenih največ migrantov. Neznana dejavnost pomeni, da

delodajalec ni znan, saj ni podatka, na podlagi katerega bi razvrstili v dejavnost (to je npr. pri osebnih delovnih dovoljenjih, kjer je na vlogo osebe in ne delodajalca). Sledijo predelovalne dejavnosti, promet in skladiščenje ter gostinstvo. Medtem ko pri migrantkah prevladuje zaposlovanje v Neznanih dejavnostih, sledijo pa poslovne dejavnosti, gostinstvu, delo v kmetijstvu, in strokovnih dejavnostih. Migrantke se v primerjavi z migranti bolj številčno zaposlujejo v zdravstvu in socialnem varstvu ter v drugih dejavnostih zlasti druge storitvene dejavnosti, kamor se uvrščajo dejavnosti pralnic in kemičnih čistilnic, frizerske, kozmetične, pedikerske in dejavnosti za nego telesa.

V skladu z navodili Zavoda RS za zaposlovanje in varstva podatkov smo nizke vrednosti podatkov, ki bi omogočale prepoznavanje posameznikov in posameznic zakrili z oznako /.

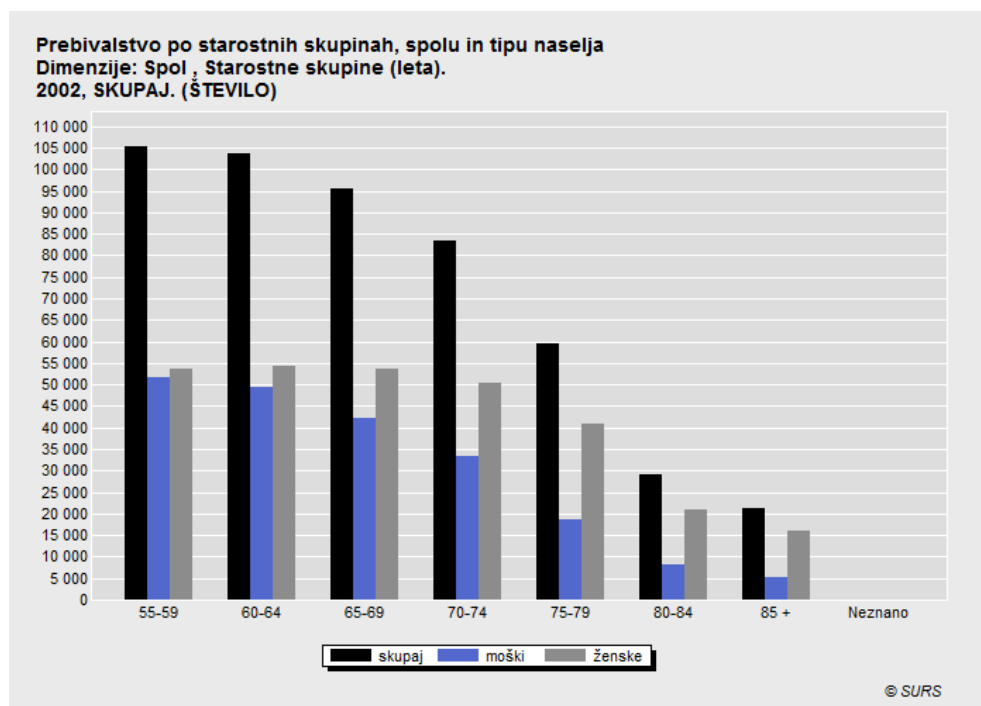
Delovno aktivno prebivalstvo glede na državljanstvo in stopnje delovne aktivnosti, Slovenija, 2009

	v 1.000	v 1.000	%
Skupaj	Delovno sposobni	Delovno aktivni	Stopnja delovne aktivnosti
Skupaj	1.753	981	56,0
državljanstvo Slovenije	1.733	970	56,0
tuje državljanstvo	19	10	53,1
	v 1.000	v 1.000	%
Moški	Delovno sposobni	Delovno aktivni	Stopnja delovne aktivnosti
Skupaj	861	531	61,6
državljanstvo Slovenije	851	523	61,4
tuje državljanstvo	11	8	73,6
	v 1.000	v 1.000	%
Ženske	Delovno sposobni	Delovno aktivni	Stopnja delovne aktivnosti
Skupaj	891	450	50,5
državljanstvo Slovenije	883	448	50,7
tuje državljanstvo	9	2 ^M	27,2 ^M
^M manj natančna ocena - previdna uporaba			

Vir: Statistični urad RS, Anketa o delovni sili, 2009.

Podatki o stopnji delovne aktivnosti glede na državljanstvo in spol pokažejo, da je delež zaposlenih slovenskih državljanov 61,4%, medtem ko je delež delovno aktivnih tujih državljanov višji in predstavlja 73,6%. Pri ženskah so deleži ravno nasprotni, kar pomeni, da je delež delovno aktivnih slovenskih državljanek višji (50,7%) v primerjavi s tujimi državljanjami (27,2%). Pri čemer predstavlja slednji podatek statistično manj natančno oceno.

3. Starejši in starejše

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Prebivalstvo po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, popisa 1991 in 2002

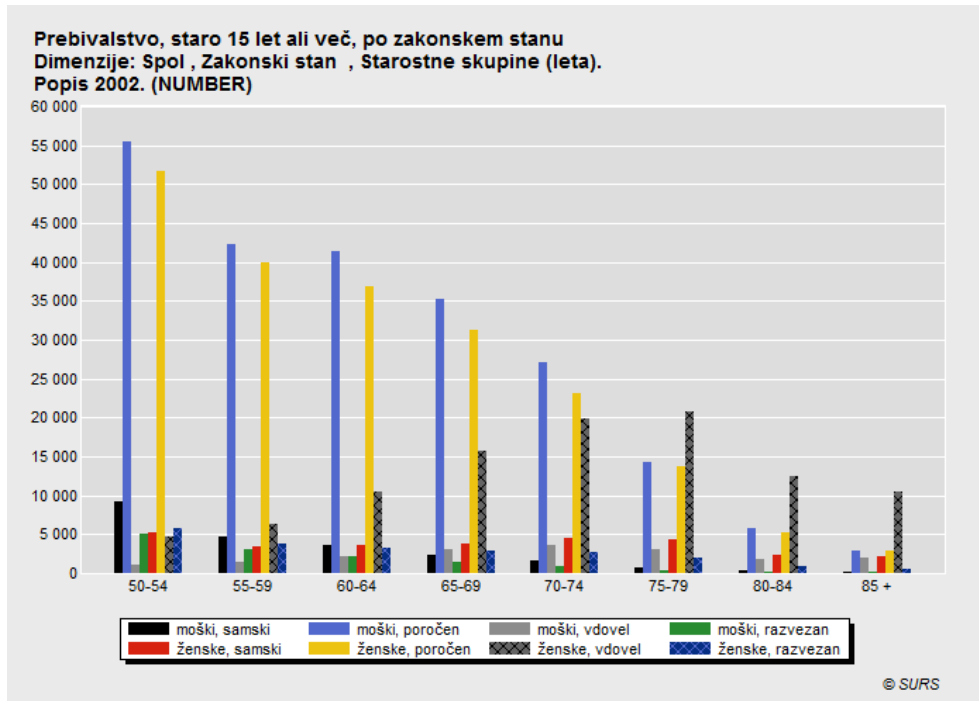
	1991			2002		
	skupaj	M	Ž	skupaj	M	Ž
55-59	109.243	51.321	57.922	105.161	51.517	53.644
60-64	101.852	44.553	57.299	103.609	49.407	54.202
65-69	80.744	29.494	51.250	95.550	42.069	53.481
70-74	43.247	15.469	27.778	83.473	33.254	50.219
75-79	44.543	15.542	29.001	59.388	18.608	40.780
80-84	29.884	9.447	20.437	29.224	8.183	21.041
85+	15.131	3.978	11.153	21.346	5.304	16.042
neznano	592	291	301	-	-	-

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Zgornji graf in tabela nazorno pokažeta prebivalstvo po starostnih skupinah (od 55 let naprej) in spolu, iz česar lahko razberemo, da se s staranjem razlika med spoloma v posamezni starostni skupini povečuje. Npr. ob Popisu 2002 je bila razlika glede števila žensk in moških v starostni skupini od 55 do 59 let najmanjša: 51.517 moških in 53.644 žensk. Medtem ko je razlika bistveno večja v ostalih starostnih skupinah: npr. v starostni skupini od

75 do 79 let je 40.780 žensk ter več kot polovico manj moških, v starostni skupini od 85 let dalje pa je razlika že 1:3. Ob tem velja pripomniti, da od 85 let naprej starostne skupine niso več razdeljene na skupino, ki zajema 5 let, vendar obstaja skupna kategorija 85+ v katero so zajeti vsi ostali starostniki in starostnice.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Zgornja tabela prikazuje prebivalstvo v starosti nad 55 let glede na zakonski stan in spol. Če v starostni skupini od 50 do 54 let prevladujejo poročene ženske in moški, pa se z višanjem starosti povečuje število vdovelih, v višjih starostnih skupinah, zlasti od 75 let naprej, predvsem vdovelih žensk.

Prebivalstvo po državljanstvu, spolu in starosti, Popis 2002

	Državljeni RS			Tuji državljani, preb. brez drž. in z neznanim državljanstvom		
	Skupaj	M	Ž	Skupaj	M	Ž
50-54	135.744	68.895	66.849	2.798	2.166	632
55-59	103.527	50.294	53.233	1.634	1.223	411
60-64	102.450	48.662	53.788	1.159	745	414
65-69	94.787	41.666	53.121	763	403	360
70-74	82.890	32.989	49.901	583	265	318
75-79	58.993	18.459	40.534	395	149	246
80-84	29.025	8.117	20.908	199	66	133
85+	21.176	5.263	15.913	170	41	129

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Z višanjem starosti upada število tujih državljanek in državljanov, prebivalcev brez državljanstva oz. z neznanim državljanstvom. V starostnih skupinah: 50-54, 55-59, 60-64 ter 65-69 let je število moških večje od števila žensk, pri čemer je v starosti med 50 in 54 let razmerje v številu moških in žensk malo več kot 3:1. Številčnost moških, tujih državljanov, brez državljanstva ali z neznanim državljanstvom, se v primerjavi z ženskami v starostnih skupinah od 70 let dalje obrne. Tako npr., je v starostni skupini 85+ razmerje moški – ženske že 1:3.

Stopnja delovne aktivnosti starejših po starostnih skupinah

Starostna skupina	1998	2000	2005	2006	2007	2008
SKUPAJ	60,0	57,7	58,7	59,9	60,2	59,2
50 – 54	63,4	70,0	74,9	78,2	78,4	80,1
55 – 59	34,1	31,4	46,9	48,1	47,3	47,0
60 – 64	17,8	14,9	16,0	16,0	20,1	18,0
65 – 69	15,3	9,9	10,8	11,8	13,6	9,4
70+	7,2	5,9	5,5	6,1	7,6	4,9

Vir: Starejše prebivalstvo v Sloveniji, 2009.

Stopnja delovne aktivnosti v starostni skupini od 50 do 54 let narašča in je l. 2008 predstavljala 80,1% v primerjavi z letom 1998, ko je znašala 63,4%. V starostni skupini 55-59 let se je stopnja občutno povečala med leti 2000 in 2005, v naslednjih letih pa je šlo za minimalno nihanje stopenj. Podobno velja za skupino 60-64, kjer so se stopnje povečale leta 2007 in se nato nekoliko znižale v letu 2008.

V letu 2010 (spodnja tabela) je stopnja delovne aktivnosti v starosti med 50 in 54 let predstavljala 77,4%, pri čemer je delež moških – delovno aktivnih v tem starostnem razredu 80,7% in je višji v primerjavi z ženskami v tej starosti; tj. 74,0%. Izrazita razlika med spoloma glede na delovno aktivnost se kaže v starostnem razredu med 55 in 59 let, ko je delovno aktivnih moških 59,0%, delovno aktivnih žensk pa 34,2%.

Delovno aktivni starejši in stopnje delovne aktivnosti med starejšimi, Slovenija, 2010

		Skupaj	Delovno aktivni	Stopnje delovne aktivnosti
Skupaj	50-54 let	153	119	77,4
	55-59 let	152	71	47,0
	60-64 let	115	22	19,4
	65-69 let	97	11	11,3
	70+ let	241	14	5,6
Moški	50-54 let	77	63	80,7
	55-59 let	78	46	59,0
	60-64 let	55	15	26,5
	65-69 let	46	7	14,7
	70+ let	88	7	8,2
Ženske	50-54 let	76	56	74,0
	55-59 let	74	25	34,2
	60-64 let	60	8	12,9
	65-69 let	50	4	8,2
	70+ let	153	6	4,1

Vir: Statistični urad RS.

Ženske, stare 15 let ali več, po številu živorojenih otrok in starosti, Popis 2002

	skupaj	Ni rodila	1	2	3	4	5	6	7	8+	Povp.št. živoroj. otrok
Skupaj	859.583	227.386	167.601	320.031	95.696	28.721	10.753	4.562	2.209	2.624	1,55
15-19	63.612	63.109	442	54	7	-	-	-	-	-	0,01
20-24	71.497	61.797	7.839	1.697	141	18	5	-	-	-	0,16
25-29	70.521	35.500	20.266	12.918	1.599	168	32	8	15	15	0,74
30-34	69.306	13.634	19.967	29.252	5.435	751	154	37	33	43	1,43
35-39	76.152	7.354	18.099	39.626	8.921	1.554	357	98	61	82	1,76
40-44	75.017	5.250	16.386	41.131	9.626	1.903	432	120	69	100	1,86
45-49	76.588	5.099	16.240	42.200	10.058	2.084	556	176	86	89	1,89
50-54	67.481	4.584	13.167	36.481	9.880	2.327	632	200	91	119	1,94
55-59	53.644	3.561	10.489	27.736	8.443	2.275	671	234	98	137	2,00
60-64	54.202	4.291	10.493	25.365	9.285	3.007	1.044	401	162	154	2,05
65-69	53.481	4.957	10.751	22.286	9.460	3.622	1.366	545	231	263	2,10
70-74	50.219	5.931	9.879	18.669	8.967	3.756	1.664	700	334	319	2,13
75-79	40.780	6.011	7.546	12.895	7.482	3.491	1.725	844	383	403	2,20
80-84	21.041	3.353	3.491	5.911	3.850	2.056	1.137	596	279	368	2,36
85-89	10.617	1.910	1.676	2.607	1.732	1.137	636	374	225	320	2,50
90-94	4.616	873	750	1.026	695	487	291	197	122	175	2,60
95+	809	172	120	177	115	85	51	32	20	37	2,59

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Iz tabele je razvidno, da se je v dveh generacijah povprečno število otrok na žensk zmanjšalo. Tako so ženske starejše od 95 let v povprečju rodile 2,59 otroka, medtem ko v starostni skupini od 30 do 34 let ženske v povprečju rodijo 1,43 otroka. Ob Popisu 2002 so v Sloveniji ženske v povprečju rodile 1,55 otroka.

Prebivalstvo, staro 15 let ali več, po izobrazbi, starosti in spolu, Slovenija, Popis 2002

		Skupaj	Brez izobrazbe	Nepopolna osnovna izobrazba	Osnovna izobrazba	Srednja izobrazba - skupaj	Srednja izobrazba - nižja in srednja poklicna	Srednja izobrazba - strokovna in splošna	Višja izobrazba	Visoka dodiplomska izobrazba	Visoka podiplomska izobrazba
Skupaj	Skupaj	1.663.869	11.337	104.219	433.910	899.341	452.292	447.049	84.044	114.630	16.388
	15-19	130.029	530	1.328	104.645	23.508	11.628	11.880	13	5	-
	20-24	147.687	554	1.207	14.400	127.666	39.863	87.803	964	2.880	16
	25-29	144.977	478	1.465	15.450	98.565	43.463	55.102	6.676	21.233	1.110
	30-34	140.612	518	1.472	22.005	87.353	43.052	44.301	8.799	18.166	2.299
	35-39	153.518	549	1.886	23.536	99.462	50.667	48.795	11.107	14.490	2.488
	40-44	152.142	673	4.224	28.394	91.558	49.537	42.021	11.573	13.422	2.298
	45-49	158.611	892	7.639	36.189	89.553	51.403	38.150	10.394	12.001	1.943
	50-54	138.542	875	8.450	32.718	74.776	41.168	33.608	9.936	9.886	1.901
	55-59	105.161	737	8.673	24.615	55.675	31.788	23.887	7.740	6.411	1.310
	60-64	103.609	908	12.977	29.053	48.152	28.990	19.162	5.835	5.616	1.068
65 +	288.981	4.623	54.898	102.905	103.073	60.733	42.340	11.007	10.520	1.955	
Moški	Skupaj	804.286	4.092	42.400	169.509	487.288	280.373	206.915	36.083	55.070	9.844
	15-19	66.417	z	897	53.168	12.032	6.996	5.036	8	z	-
	20-24	76.190	z	851	9.198	64.415	24.901	39.514	456	z	8
	25-29	74.456	259	1.057	8.963	53.713	26.984	26.729	2.494	7.429	541
	30-34	71.306	285	1.012	10.913	47.829	26.836	20.993	3.104	7.020	1.143
	35-39	77.366	278	1.144	10.695	53.777	31.667	22.110	3.784	6.326	1.362
	40-44	77.125	294	2.281	11.852	50.523	31.269	19.254	4.360	6.508	1.307
	45-49	82.023	395	4.237	14.435	51.299	33.012	18.287	4.310	6.226	1.121
	50-54	71.061	369	4.569	11.775	43.003	26.679	16.324	4.528	5.635	1.182
	55-59	51.517	268	3.983	7.723	31.082	19.986	11.096	3.615	3.921	925
	60-64	49.407	307	5.528	8.275	27.780	18.585	9.195	3.086	3.667	764
65 +	107.418	1.001	16.841	22.512	51.835	33.458	18.377	6.338	7.400	1.491	
Ženske	Skupaj	859.583	7.245	61.819	264.401	412.053	171.919	240.134	47.961	59.560	6.544
	15-19	63.612	z	431	51.477	11.476	4.632	6.844	5	z	-
	20-24	71.497	z	356	5.202	63.251	14.962	48.289	508	z	8
	25-29	70.521	219	408	6.487	44.852	16.479	28.373	4.182	13.804	569
	30-34	69.306	233	460	11.092	39.524	16.216	23.308	5.695	11.146	1.156
	35-39	76.152	271	742	12.841	45.685	19.000	26.685	7.323	8.164	1.126
	40-44	75.017	379	1.943	16.542	41.035	18.268	22.767	7.213	6.914	991
	45-49	76.588	497	3.402	21.754	38.254	18.391	19.863	6.084	5.775	822
	50-54	67.481	506	3.881	20.943	31.773	14.489	17.284	5.408	4.251	719
	55-59	53.644	469	4.690	16.892	24.593	11.802	12.791	4.125	2.490	385
	60-64	54.202	601	7.449	20.778	20.372	10.405	9.967	2.749	1.949	304
65 +	181.563	3.622	38.057	80.393	51.238	27.275	23.963	4.669	3.120	464	

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Podatki o izobrazbi po spolu in starosti pokažejo, da je večje število žensk v primerjavi z moškimi brez izobrazbe in z nedokončano osnovno šolo, višji deleži so tako pri moških kot ženskah v starosti nad 65 let. Brez izobrazbe je 7.245 žensk ter skoraj polovica manj moških, tj. 4.092. Prav tako je tudi za tretjino več žensk z

nedokončano osnovno šolo (61.819) v primerjavi z moškimi (42.400). Če je število žensk v primerjavi z moškimi višje pri najnižjih stopnjah izobrazbe, je podobno tudi pri višjih stopnjah. Ob Popisu 2002 je bilo 47.961 žensk in 36.083 moških z višjo izobrazbo ter 59.560 žensk in 55.070 moških z visoko izobrazbo. Pri podiplomski izobrazbi se število žensk (6.544) v primerjavi z moškimi (9.844) zniža za približno tretjino.

4. Viri:

Hrženjak, M., Zorn, J., Urh, Š., Sobočan, M., A., Videmšek, P. Zaviršek, D. 2008. Romi v Ljubljani – različnost perspektiv. Zaključno poročilo raziskovalnega projekta RP 2/07.

Ministrstvo za notranje zadeve. Statistični podatki o tujcih v Sloveniji. Dostopno: http://www.mnz.gov.si/si/mnz_zavaz/tujci_v_sloveniji/statistika/.

Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002.

Statistični urad RS. 2009. Starejše prebivalstvo v Sloveniji. Ljubljana.

Statistični urad RS, Anketa o delovni sili, 2009.

Statistični urad RS, 2011. Aktivno prebivalstvo (po Anketi o delovni sili), Slovenija, 2010 - končni podatki. Dostopno: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3809

Statistični urad RS, 2011. Prebivalstvo, Slovenija, 1. oktober 2010 - končni podatki. Dostopno: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?ID=3705

Urh, Špela. 2009. Etnično občutljivo delo z Romi. Doktorska disertacija. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo, Univerza v Ljubljani.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, 2011.